

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

Masarykova univerzita

Právnická fakulta

Habilitační obor: **Trestní právo**

Uchazeč: **JUDr. Marek Fryšták, Ph.D.**

Pracoviště: **Právnická fakulta Masarykovy univerzity**

Habilitační práce: **Dokazování v přípravném řízení**

Oponent: **prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., DSc., Univ. Priv. Prof.**

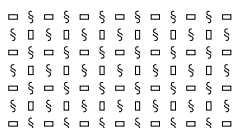
Pracoviště: **Právnická fakulta Masarykovy univerzity**

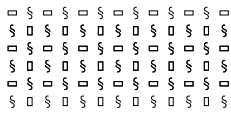
Oponentský posudek na habilitační práci JUDr. Marka Fryštáka, Ph.D.
„Dokazování v přípravném řízení“
(obor trestní právo)

Na základě rozhodnutí předsedy habilitační komise pro habilitační řízení JUDr. Marka Fryštáka, Ph.D. ze dne 3. 7. 2012 jsem byl ustanoven oponentem habilitační práce JUDr. Marka Fryštáka, Ph.D. „Dokazování v přípravném řízení“. K oponentuře mi byla předložena habilitační práce v rozsahu 399 stran (včetně všech příloh a povinných náležitostí).

1. Za **téma své habilitační práce** si kandidát zvolil dokazování v rámci prvního stádia trestního řízení, kterým je přípravné řízení.

České trestní řízení lze charakterizovat jako inkviziční řízení osvíceného typu, které v sobě zahrnuje potřebné obžalovací prvky vyhovující požadavku práva na spravedlivý proces. Ačkoli tento kontinentální model klade stále větší důraz na význam projednání věci před soudem ve veřejném, bezprostředním a přímém řízení, přípravné řízení trestní stále hraje důležitou roli při objasňování trestné činnosti a poskytuje soudu nezbytné předpoklady k dosažení účelu trestního řízení.

S ohledem na to, že přípravné řízení má zvláštní pravidla pro dokazování, která se, v některých podstatných rysech odlišují od řízení před soudem, zvolené téma umožňuje autorovi vhodnou reakci na tyto zvláštnosti a představit vlastní, ucelený pohled na teorii a praxi přípravného řízení.

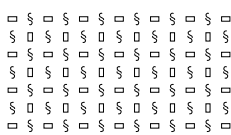
Cílem práce bylo poskytnout popis, analýzu a zhodnocení de lege lata a nabídnout možná řešení de lege ferenda, a to samostatně i v kontextu s návrhy legislativní povahy, které se objevily v posledních letech.

Cíle práce byly ve stanoveném rozsahu splněny a také s ohledem na jejich obsah si dovoluji učinit závěr, že zvolené téma bylo nepochybně vhodné a výsledky přispěly k obohacení české vědy trestního práva procesního.

2. **Volba vědeckých metod** je příkladná, uchazeč zvolil střizlivou, nepřetíženou a logickou systematiku s využitím komparativních prvků, spojující oblast základních zásad trestního řízení a základních zásad dokazování. Práce vyúsťuje v systematické požadavky, zahrnující postupně všechny základní teoretické problémy současného přípravného řízení v oblasti dokazování.

3. Cenným přínosem práce je použití **vlastní argumentace**. Zpracovatel sice místy poněkud popisně představuje příslušné právní instituty, ale u převážné většiny z nich hned vysvětluje své stanovisko a navrhuje případná legislativní řešení. Je patrné, že autor vykonával praxi v oboru trestního práva procesního, protože řada návrhů a podnětů zahrnuje i systémová opatření v organizaci a působnosti orgánů činných v trestním řízení, se kterými je dokazování neoddělitelně spojeno. Na tomto místě si dovoluji vyslovit kritickou poznámku. Zpracovatel zjevně věnuje podstatně významnější pozornost činnosti policejních orgánů než orgánům veřejné žaloby, ačkoli dokazování v přípravném řízení je výsledkem jejich součinnosti, takže místy z tohoto důvodu práce působí poněkud nevyváženě. Nepovažuji však tento přístup za významnější pochybení, ale spíše za reálný odraz kladného vztahu zpracovatele k policejní profesi.

Těžiště práce vidím v části dvanácté, která je věnována jednotlivým důkazním prostředkům a jejich použití v trestním řízení. Tuto část zpracovatel představuje jako komplexní rozbor opatřování, hodnocení a provádění důkazů v přípravném řízení trestním. Neznamená to však, že by ostatní partie práce nebyly zpracovány kvalitně. Uchazeč zvolil namísto úvodu rozbor základních zásad trestního řízení, poté provedl rozbor přípravného řízení trestního a v jeho rámci pak systematicky připojil kapitolu o provádění důkazů. Jak bylo uvedlo shora, součástí každé kapitoly jsou i úvahy nad připravovanou rekonstrukcí trestního práva procesního, a jde o úvahy

□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §
□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §
□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §

mnohy kritické. Kritika, kterou uplatňuje uchazeč, však není odmítavá, ale vytváří prostor pro názory jiných autorů a eticky korektně při tom předkládá případné výhrady.

Díky tomu práce působí uceleným, srozumitelným a pro čtenáře vlídným dojmem.

4. Z **vědeckého hlediska** naznačuje práce některé nekonvenční postupy, které mají zrychlit a zjednodušit přípravné řízení. Na řadě míst práce se objevují poznámky o potřebě tzv. odformalizování procesních postupů. Přesto však část závěrů činěných de lege ferenda v kapitole patnáct spíše nabádá k větší formálnosti a důkladnosti některých úkonů. Autor se pokouší v mnoha ohledech i o průlomová řešení. Mám na mysli např. otázku okamžiku zahájení trestního řízení (§ 158 odst. 3 trestního řádu) nebo názory na obsah pojmu právní pomoc advokáta podle § 158 odst. 5 trestního řádu ve vztahu k ustanovení § 41 trestního řádu.

Navrhuji, aby při obhajobě disertační práce uchazeč své představy o zjednodušení a zrychlení řízení při současném odformalizování blíže vysvětlil a své názory na uvedené instituty upřesnil.

5. Z **formálního hlediska** je práce zpracována dobře. Literatura je velmi rozsáhlá, snad mohlo být použito více zahraničních zdrojů (beru ovšem v úvahu, že práce není komparatistická), takže snad pouze pro inspiraci cizími úpravami, její členění považuji za vzorné, citace jsou provedeny předepsaným způsobem. Možná bych na místě zpracovatele v textu zvolil některé méně razantní výrazy („odbourání“ na str. 365 apod.). Zpracovatel občas opakuje již použitou argumentaci, patrně pro zdůraznění jejího významu (str. 106, 117 a 119), čímž ale práce pro pozorného čtenáře zbytečně nabývá na objemu.

6. Posuzovaná habilitační práce posouvá **vědecké poznání** v oboru trestního práva procesního, přináší řadu konkrétních závěrů pro teorii i praxi, a je vlastně ojedinělým zpracováním tohoto tématu v podmínkách České republiky. Práce splňuje všechny předpoklady pro kvalifikační práce tohoto druhu.

Dotazy oponenta

1. Jaké má uchazeč představy o zjednodušení a zrychlení přípravného řízení?
2. Jaký je podle uchazeče obsah pojmu „právní pomoc advokáta“ podle § 158 odst. 5 trestního řádu?

□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §
□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §
□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §
□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §

□ § □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
§ □ § □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
§ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
§ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Z á v ě r

Habilitační práce JUDr. Marka Fryštáka, Ph.D. „Dokazování v přípravném řízení“ splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru trestní právo. Doporučuji, aby byla habilitační práce uchazeče připuštěna k obhajobě před vědeckou radou Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

V Brně dne 3. října 2012

prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., DSc.

□ § □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
§ □ § □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
§ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
§ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □